

АНТОНОМАЗІЯ ЯК МАРКЕР АВТОРСЬКОГО СВІТОГЛЯДУ (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ J. GRISHAM "THE RAINMAKER")

Покущенко Ю. О., студ. ПР-62

Антономазією (грец. *άντονομασία*, від *άντονομάξω* — називаю по-іншому) називається різновид метонімії, побудованої на вживанні власного імені замість загального. Основна функція антономазії — характерологічна. Сутність антономазії ґрунтується на тому, що власне ім'я, найчастіше ім'я особи, що вирізняється якоюсь характерною ознакою або сталою належністю до певного явища, стає прикметою цієї ознаки або цього явища. Більшість власних імен, що використовуються в загальному значенні, передають одночасно і емоційну оцінку.

Виділяють два види антономазії: використання власного імені в значенні загального іменника (*Othello, Don Juan, Romeo, Hamlet*) і використання загальних іменників чи їх частин у функції власних імен. І в першому, і в другому випадку другорядна номінація базується на реальній чи вигаданій схожості двох об'єктів. Перший вид характерний в основному для розмовного стилю як своєрідний штамп, який застосовується до характеристики особи: *He is a real Romeo!* Другий вид характерний в основному для художнього стилю. В художньому творі, де всі компоненти формують певну систему, ім'я героя чи героїв, оскільки воно являється одним із компонентів даної системи: *Booker, Mr. Black, Plankmore*. Сенс імені, що корелює з поняттям образності, виникає також в результаті складніших відносин як між ім'ям і позаконтекстними апелятивами, так і всередині фрагменту чи цілого тексту. Можна стверджувати те, що можливо риса, яка і визначає появу антономастичного імені, зовсім не являється помітною характеристикою особистості і, розглянувши загальний образ людини окремо від контексту, на перший план виступають інші ознаки. Така ситуація не змінює суті справи. Найчастіше зустрічаються: *зовнішність* — *Skinner*, *поведінка* — *Birdie*, *діяльність* — *Booker*, *статус* — *Prince*. Англійські апелятиви як відносно стабільні утворення зафіксовані в англомовних словниках прізвищ і словниках сучасної англійської мови. Власні імена інколи визначаються як «індивідуалізуючі» знаки. Це відбувається тому, що первинною функцією антропонімів являється ідентифікація, тобто вичленення об'єкта (людини) у всій сукупності його властивостей, якостей і ознак із класу подібних. Вони являються «замкнутими» утвореннями, розрахованими на вузьку комунікативну сферу: *Dot, Buddy, Donny, Ray, Rob, Ronny*. Індивідуалізатори інколи із «самого початку»

прагнуть до ролі повноправних представників предмету мовлення, його основного і єдиного імені. Висока «називна активність» індивідуалізаторів призводить до того, що вони можуть повністю заміщати собою офіційні імена: *Booker*. Англійські власні імена пройшли довгий шлях історичного розвитку, шлях, нерозривно пов'язаний з історією англійської мови та англійського народу. Виникнення і розвиток власних імен як суспільно-історичної і мовної категорії тісно пов'язані з головними етапами соціально-економічного розвитку людства. Образне враження від імені, яке читач отримує ще до знайомства з персонажем, розвивається по ходу розповіді. Тому автономність літературних імен у відношенні до реальних імен полягає у двоякості їх семантики, - назвати персонаж і визначити його ознаки, характерні риси, через спеціально встановлений автором твору асоціативний зв'язок. В даному романі автор намагається провести асоціативний зв'язок. Тому саме в іменах він вирішив втілити і внести характерні риси людської сутності: *Miss Birdie Birdsong, Sara Plankmore, Booker, Dot, Buddy Black*. Не менш важливим в художньому тексті є контекст. Контекст дає можливість побачити одну і ту ж подію з різних ракурсів сприйняття, враховуючи фонові знання і даного контексту. Антономастичне ім'я відображає не лише образ людини, а й показує його в динаміці, в чому і полягає ключова особливість його функціонування в тексті. На прикладі запропонованих імен спостерігається авторська тенденція. Порівнюючи героїню з іменем *Miss Birdie Birdson*, відчувається антономастичне переваження, адже, використовуючи дане ім'я автор, вдається не лише до метафоричного слова «bird», а й до вживання індивідуалізуючого зменшувально-пестливого суфіксу «ie», що вже вказує на авторське далеко не нейтральне ставлення до героїні. А от достатньо стримане антономастичне ім'я «*Booker*» залишається в авторському баченні в рамках словникового тлумачення даної лексеми і даний герой за контекстом не набуває ніяких суперечливих рис.

В художньому творі для досягнення мети розуміння і порозуміння автор має ґрунтовно підійти не просто до образу і вибору антономастичних імен головних героїв, а й до гармонійного їх поєднання з усім словниковим складом твору, адже всі стилістичні засоби в сукупності мають створити вплив на читача, донести авторське прагматичне сприйняття світу. Антономастичні імена, не зважаючи на стилістично обмежуючу аналітичність англійської мови, залишаються потужним джерелом емотивів.

Наук. керівник – Попова О.В., викладач